

Bloomberg: Světu hrozí další cenový šok, křemík zdražil o 300 procent

- CZ24 News | 3. října 2021

Ceny kovového křemíku za necelé dva měsíce vzrostly o 300 procent. Příčinou je omezení produkce v Číně kvůli výpadkům dodávek elektřiny, upozornila agentura Bloomberg. Kov vyráběný z druhého nejrozšířenějšího prvku na Zemi se tak stal vzácným, což ohrožuje vše, od automobilových součástek přes počítačové čipy až po solární panely, a představuje další problém pro světovou ekonomiku.

Problém s křemíkem ukazuje, jak se globální ekonomická krize kaskádovitě šíří mnoha způsoby. Snížení výroby v Číně, která je zdaleka největším světovým producentem křemíku, je důsledkem snahy o snížení spotřeby energie. A pro řadu průmyslových odvětví je nemožné vyhnout se nepříznivým dopadům jeho nedostatku.

Křemík je po kyslíku druhým nejvíce zastoupeným prvkem v zemské kůře, tvoří ji asi z 28 procent. Používá se ve všem, od počítačových čipů přes beton po sklo či automobilové součástky. Lze jej vyčistit na ultravodivý materiál, který pomáhá v solárních panelech přeměnit sluneční světlo na elektřinu. A je surovinou pro výrobu silikonu – sloučeniny odolné vodě a teplu, která se hojně používá v lékařských implantátech, těsnících hmotách, deodorantech, kuchyňských rukavicích a dalších produktech.

Kovový křemík se vyrábí tavením písku v peci. Po většinu času se od začátku tohoto století jeho cena pohybovala v rozmezí 8000 a 17.000 jüanů (27.100 až 57.600 Kč) za tunu. Pak ale bylo producentům v provincii Jün-nan nařízeno, aby od září do prosince snížili výrobu o 90 procent pod srpnovou úroveň kvůli nedostatku elektřiny. Cena od té doby vystřelila na 67.300 jüanů (přes 228.000 Kč) za tunu.

Jün-nan je druhým největším producentem křemíku v Číně, na celkové výrobě má podíl 20 procent. S omezením dodávek elektřiny se také potýká provincie S'-čchuan, třetí největší producent s podílem zhruba 13 procent. Největším producentem je provincie Sin-tien, ta zatím větší problémy s elektřinou nepociťuje.

Spolu s vyššími cenami ropy a kovů, jako je hliník a měď, nedostatek křemíku ještě více zvyšuje tlak, jemuž čelí dodavatelské řetězce. Ty mají na výběr – buď přijmou snížení marže, anebo zvýší ceny pro zákazníky. Tak či onak škodlivý dvojí účinek – na inflaci a na ekonomický růst – vyvolává obavy z celosvětové stagflace, tedy stagnaci ekonomického růstu při vysokém růstu cen.

Nedostatek se již projevuje v solárním průmyslu. Ceny polysilikonu, hlavní složky fotovoltaických panelů, jsou teď nejvyšší od roku 2011. Od začátku června 2020 se cena tohoto materiálu zvýšila o více než 400 procent.

Křemík také hraje důležitou úlohu v hliníkových slitinách, kde působí jako změkčovaadlo. Díky němu je kov méně křehký, když ho výrobci tvarují do výrobků potřebných v různých odvětvích, od automobilů po spotřebiče.

Očekává se, že ceny zůstanou kolem současné úrovně až do léta příštího roku, než se v druhé polovině roku nespustí nové výrobní závody, uvedla analytička společnosti Shanghai Metals Market Jang Siao-tching. Poptávka navíc roste od sektorů zaměřených na solární energii a elektroniku. "I

kdyby nebyly omezené dodávky energie, byl by průmyslového křemíku nedostatek,” uvedla.